

ΝΙΚΟΣ
ΜΠΑΚΟΥΝΑΚΗΣ
npak@doinet.gr

Καναδάς

Το μυθιστόρημα του Ρίτσαρντ Φορντ «Καναδάς» (εκδόσεις Πατάκη, μετάφραση Θωμάς Σκάσσης) είναι ένα επίτευγμα της σύγχρονης αμερικανικής λογοτεχνίας, ένα συγκλονιστικό έπος για το «διάβα των συνόρων», για το πέρασμα της διαχωριστικής γραμμής που μπορεί να σε οδηγήσει στην ερημιά και στην εγκατάλειψη αλλά ταυτόχρονα μπορεί να σου δείχνει έναν δρόμο που οδηγεί κάπου. «Η φυσιολογική συμπεριφορά βρίσκεται τόσο κοντά στην αντίθεσή της» λέει σε ένα σημείο ο ήρωας. Ο Ρίτσαρντ Φορντ μας οδηγεί με αφηγηματική απλότητα σε μια μεγάλη σύνθεση, όπου από την πρώτη στιγμή ο αναγνώστης «παγιδεύεται» σε ένα είδος συμπάθειας (empathy θα έλεγαν οι Αγγλοσάξονες) που σε υπνωτίζει. Ο ήρωας, περασμένα 60, συνταξιούχος καθηγητής αγγλικών σε ένα κολέγιο στον Καναδά, ανακαλεί σήμερα μια καθοριστική στιγμή της ζωής του, τότε που αλλάζουν τα πάντα. Η ιστορία αρχίζει το 1956 σε μια κωμόπολη της Μοντάνα των ΗΠΑ όπου καταφεύγει η οικογένειά του. Ο πατέρας, απόστρατος της αεροπορίας, προσπαθεί να εξασφαλίσει τα προς το ζην με μικροκομπίνες, η μητέρα, αταίριαστη με τον πατέρα, καταπιεσμένη διανοούμενη, ο ήρωας και η διδυμη αδελφή του. Το 1960, οι γονείς, σε μια δύσκολη οικονομική κατάσταση, αποφασίζουν να ληστέψουν μια τράπεζα, στη Βόρεια Ντακότα. Συλλαμβάνονται και κλείνονται στη φυλακή. Ο ήρωας δεν θα ξαναδεί ποτέ τους γονείς. Μετά τη σύλληψη των γονιών τους η κόρη το σκάει από το σπίτι. Θα την ξαναβρούμε πάλι μεγάλη, στην Καλιφόρνια. Ο ήρωας, με τη βοήθεια μιας φίλης της μητέρας του, προκειμένου να αποφύγει τα ιδρύματα ανήλικων φυγαδεύεται στον Καναδά. Εκεί ζει δίπλα σε έναν μυστηριώδη Αμερικανό που διατηρεί ένα ξενοδοχείο στο πουθενά και ο οποίος οργανώνει κυνήγια και «διευκολύνει» ερωτικές περιπέτειες. Σε αυτόν τον Καναδά ενηλικιώνεται ο ήρωας, βρίσκει τη δεύτερη ευκαιρία και μια άλλη ζωή, που έχει περάσει όμως μέσα από τον θάνατο.

Πίσω από τη συναρπαστική ιστορία, ο Ρίτσαρντ Φορντ μας υποβάλλει διαρκώς, χωρίς καταπίεση, στη δοκιμασία της ταυτότητας: ποιοί είμαστε. Ταυτόχρονα μας βυθίζει στη μυστηριακή σαγήνη του βορειοαμερικανικού τοπίου, σε αυτούς τους απέραντους κυματιστούς αγρούς, με τα σμήνη από στιλπνές αγριόχηνες να πετούν στον αέρα. Το τοπίο είναι ο άλλος ήρωας του βιβλίου.